

Sf. Ignatie Briancianinov: CREȘTINILOR, VOI VORBIȚI DESPRE MÂNTUIRE, DAR HABAR N-AVEȚI CE ESTE MÂNTUIREA. DESPRE MÂNTUIREA ERETICILOR: „Mulți chemați, puțini aleși”

CE ESTE EREZIA?

- abaterea de la sfintele dogme ale Sfintei Biserici Ortodoxe;
- credința că, dacă ești creștin, dacă crezi, dacă ești religios, credincios, mistic, spiritual, etc., fără a fi ortodox, te poți mântui;
- credința și mărturisirea că te poți mântui și prin tehnici, asane, meditații, mantră, gnoză, cunoaștere, rațiune, științe, filosofii, concepte, doctrine umaniste;
- credința și afirmarea că Hristos a fost un mare învățat, un mistic, un iluminat, un înțelept, un guru, un inițiat cu puteri paranormale, oculte, vrăjitoresci, un șef spiritual, un fel de mare șaman venit din ceruri astrale, ori strălucita personalitate a umanității, iar nu Însuși Dumnezeu-Cuvântul;
- credința, părerea și propovăduirea că mântuirea nu este doar în Biserică și că nu este nevoie să fii ortodox ca să te mântuiești.

Acestora le răspundem cu:

Scrisoarea adresată de Sfântul Ignatie Briancianinov
unei femei, care, tot astfel, nu accepta că
sunt “mulți chemați și puțini aleși”
și că aleșii sunt tocmai adevărații ortodocși.

Sfântul Ignatie scrie:

“Ce spectacol vrednic de plâns în hohote: creștinii care nu știu în ce constă propriu-zis creștinismul! Privirea noastră întâlnește acest spectacol neîncetat: rareori vedem câte o excepție, rareori putem întâlni, în numeroasa gloată a celor ce se numesc creștini, unul care e creștin nu doar cu numele, ci și în fapt!

Întrebarea pe care o puneți dumneavoastră a devenit o întrebare obișnuită astăzi: ***de ce să nu se mântuiască păgânii, mahomedanii și așa numiții eretici?***

Spuneți că printre ei se găsesc oamnei cât se poate de buni. A-i pierde pe acești oameni buni este contrar milei lui Dumnezeu!... Mai mult, spuneți că: aceasta este contrar chiar rațiunii umane. Doar ereticii sunt și ei creștini. Să te socoți mântuit, iar pe membrii altor credințe pierduți, este o nebunie, este o trufie fără margini... (îi scria acea femeie Sfântului Ignatie).

Creștinilor, îi răspunde Sfântul, voi vorbiți despre mântuire, dar habar n-aveți ce este mântuirea, de ce au nevoie oamenii de mântuire și, în sfârșit, nu-L cunoașteți pe Hristos, singurul mijloc al mântuirii noastre! Iată adevărata învățătură despre acest obiect, învățătura Sfintei, Universalei Biserici: Mântuirea constă în restituirea părtășiei cu Dumnezeu. Această comuniune a fost pierdută de întreg neamul omenesc prin căderea în păcat a protopărinților. Tot neamul omenesc e o categorie de ființe pierdute. Pieirea este domeniul tuturor oamenilor, atât a celor virtuoși cât și a răufăcătorilor. Ne zămislim în fărădelegi, ne naștem în păcat. Coborau în iad, după sfârșirea pribegiei pământești, nu doar păcătoșii, ci și dreptii Vechiului Testament. La atâta se limitează puterea faptelor bune omenești. Acesta este prețul virtuților firii noastre căzute!

Ca să refacă comuniunea omului cu Dumnezeu sau, cu alte cuvinte, ca omul să obțină mântuirea era necesară răscumpărarea. Răscumpărarea neamului omenesc a fost săvârșită de Însuși nemărginitul Dumnezeu. Pedepsele, partea neamului omenesc, au fost înlocuite cu pedeapsa luată de El; lipsa meritelor omenești a fost înlocuită de vrednicia Lui infinită. Toate faptele bune omenești neputincioase, pogorâtoare în iad, au fost înlocuite cu o singură faptă bună, plină de putere: credința în Domnul nostru Iisus Hristos. Când iudeii L-au întrebat pe Domnul: Ce să facem ca să facem lucrurile lui Dumnezeu? Domnul le-a răspuns: Acesta este lucrul lui Dumnezeu, să credeți în Cel pe Care L-a trimis El.

Un singur lucru bun ne e necesar pentru mântuire: credința; dar credința ca lucrare. Prin credință și numai prin credință putem intra în comuniune cu Dumnezeu, prin mijlocul Tainelor pe care ni le-a dăruit El. În deșert dar, și cu păcat cugetați și ziceți că oamenii buni dintre păgâni și mahomedani se vor mântui, adică vor intra în comuniune cu Dumnezeu!...

Nu!... Biserica a recunoscut întotdeauna că există un singur mijloc de mântuire: Răscumpărătorul! Ea a recunoscut că cele mai mari virtuți ale firii căzute pogoară la iad. Dacă dreptii adevăratei Biserici și făcătorii de minuni, care credeau în Răscumpărătorul ce urma să vină, pogorau în iad, cum va închipuiți că păgânii și mahomedanii și ateii, care nu au cunoscut și nu au crezut în Răscumpărător vor căpăta mântuirea, numai pentru că ei vi se par

dumneavoastră drăguți și buni, când **mântuirea nu se obține decât printr-un singur, vă repet, un singur mijloc, și acesta este credința în Răscumpărătorul.**

Creștinilor! Cunoașteți-l pe Hristos! Înțelegeți că voi nu-L cunoașteți, că vă lepădați de El socotind mântuirea posibilă fără El, pentru niscaiva fapte bune! Cel care socoate o mântuire posibilă fără credința în Hristos este renegat de Hristos și, poate din neștiință, cade în păcatul greu al hulirii lui Dumnezeu. Sfântul Apostol Iacov dă drept exemplu fapta patriarhului Avraam, faptă în care s-a învederat credința dreptului; iar fapta aceea constă în a aduce jertfa lui Dumnezeu pe fiul său unul născut. Să-ți înjunghii fiul spre jertfire nu e deloc o faptă bună după firea omenească: e o faptă bună ca împlinire a poruncii lui Dumnezeu, ca faptă de credință...

Ciudată e judecata dumneavoastră despre rațiunea sănătoasă. De unde, cu ce drept o găsiți, o descoperiți în dumneavoastră? Dacă sunteți creștini trebuie să aveți noțiuni creștine cu privire la acest obiect și nu altele, după capul dumneavoastră sau agățate cine știe de pe unde! Evanghelia ne învață că, prin cădere, noi ne-am agonisit o rațiune pervertită, că rațiunea firii noastre căzute, oricât de valoroasă ar fi prin natură, oricât de ascuțită ar fi prin învățătura lumească, își păstrează caracterul căpătat prin căderea în păcat, continuă să rămână o rațiune pervertită. Trebuie să o lepezi, să te dai pe mâna călăuzitoare a credinței și, sub această conducere, la timpul său, după o însemnată nevoie într-o evlavie, Dumnezeu dăruiește robului Său credincios rațiunea Adevărului său Judecata Duhovnicească... Temelia judecății duhovnicești fiind Dumnezeu... Ceea ce numiți dumneavoastră rațiune sănătoasă, noi, creștinii, cunoaștem că este o rațiune atât de bolnăvicioasă, atât de întunecată și rătăcită, încât vindecarea ei nu poate avea loc decât prin retezarea cu paloșul credinței a tuturor științelor și cunoștințelor care o compun și prin lepădarea lor. Deșartă e rătăcirea minții omenești, când caută să-L pătrundă pe nepătrunsul Dumnezeu! Când caută să explice inexplicabilul, să-L supună considerațiilor sale pe cine? Pe Dumnezeu! O asemenea întreprindere este o întreprindere satanică!... Tu, care te numești creștin și nu ai habar de învățătura lui Hristos...

Dumneavoastră spuneți că ereticii sunt aceeași creștini ca și noi. De unde ați scos una ca asta? Doar poate vreunul care se numește creștin și nu știe nimic despre Hristos, datorită nemărginitei sale ignoranțe, se va arăta de acord să se recunoască tot atât de creștin cât și ereticii, fără să deosebească sfânta credință creștină, de puii blestemului, de ereziile hulitoare de Dumnezeu. Altfel judecă cu privire la acestea adevărații creștini! **Numeroase soboare de Sfinți au primit cununa muceniei, au ales mai degrabă cele mai**

crâncene și mai îndelungate chinuri, închisoarea, exilul, decât să-și dea acordul la părtășania cu ereticii în învățătura lor hulitoare de Dumnezeu. Biserica Universală a recunoscut întotdeauna erezia ca un păcat de moarte, a recunoscut întotdeauna că omul molipsit de boala groaznică a ereziei e mort sufletește, străin de har și de mântuire, fiind în comuniune cu diavolul și cu pieirea lui... Cu deosebire se remarcă la eretici ura neîmpăcată către fiii adevăratei Biserici și setea lor de a se adăpa cu sângele acestora! **Erezia se conjugă cu încrâncenarea inimii, cu o groaznică întunecare și stricare a minții, erezia se menține cu încăpățănare în sufletul molipsit de ea și cât de trudnică este vindecarea omului de această infirmitate! orice erezie conține într-însa hula împotriva Duhului Sfânt; fie hulește o dogmă a Duhului Sfânt, fie o lucrare a Duhului Sfânt, dar neapărat hulește Duhul Sfânt. **Esența oricărei erezii este hulirea de Dumnezeu.** [...]**

Remarcabil: toate vechile erezii, sub diversele lor măști schimbătoare, tindeau către un același scop: negau Dumnezeu Cuvântului și deformau dogma întrupării.

Cele mai noi năzuiesc mai degrabă să nege lucrările Duhului Sfânt. Cu hule îngrozitoare ei negau Dumnezeiasca liturghie, toate Tainele, tot, toate aspectele în care Biserica Universală recunoaște lucrarea Sfântului Duh. Ei le numeau pe acestea reglementări omenești, și încă mai nerușinat: superstiții, rătăcire! desigur, dumneavoastră nu vedeți în erezie nici o tâlhărie, nici o hoție! Poate nici nu o socotiți un păcat? E renegat fiul lui Dumnezeu, e renegat și hulit Duhul Sfânt, nu mai mult! Cel care a primit și se ține de o învățătură hulitoare de Dumnezeu, cel care hulește pe Dumnezeu cu gura, acela nu tâlhărește, nu fură, face chiar faptele bune ale firii căzute – ce om minunat! Cum ar putea Dumnezeu să-i refuze mântuirea?!... **toată cauza ultimei dumneavoastră nedumeriri, ca și a tuturor celorlalte, constă în adâncă necunoaștere a creștinismului!... Esența nedumeririlor acestora este lepădarea de Hristos! nu vă jucați cu mântuirea, nu vă jucați! Căci altfel veți plânge veșnic! Apucați-vă de lectura Noului Testament și a Sfinților Părinți ai Bisericii Ortodoxe... studiați în scrierile Sfinților Părinți cum trebuie înțeleasă corect Sfânta Scriptură, ce viețuire, ce gânduri și ce simțăminte se cuvine să aibă un creștin”.**

Sfântul Ignatie Briancianinov